

Nový Geoportál hl. m. Prahy přináší revoluční změny v poskytování geografických dat. Nabízí i digitální dvojče Prahy

Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy (IPR) spustil nový Geoportál hl. m. Prahy, který představuje významný krok vpřed ve světě geografických dat. Nová platforma prošla rozsáhlými technologickými, obsahovými a designovými úpravami nabízející uživatelům širokou škálu vylepšení. Výraznou novinkou je foto-realistický model Prahy, který kromě řady funkcí nabízí vysoce kvalitní reprodukci skutečného pohledu z ptáčích perspektivy.

Geoportál denně navštíví přes 500 uživatelů. Ti se nyní mohou těšit na mnoho nových funkcionalit, které nejen usnadňují práci s daty při jejich stahování, ale také podporují automatické zpracování. Kromě nových sekcí, jako jsou stránka pro městské části nebo aplikace Atlas Prahy, se výrazně změnil i způsob poskytování dat.

„Nový Geoportál přináší další usnadnění práce s geografickými daty Prahy. Je rychlejší, intuitivnější a obsahuje řadu novinek. Vedle snazšího hledání dat má uživatel možnost si všechna otevřená data prohlédnout v interaktivním okně a získat tak lepší přehled o datech, se kterými pracuje. Výrazně bohatší jsou také možnosti stahování v různých formátech a souřadnicových systémech. Věříme, že novou podobu Geoportálu uživatelé ocení,“ uvedl Ondřej Boháč, ředitel IPR.

Výrazná změna se týká i otevřených dat, která byla zcela přepracována. Data se nyní stahují přímo z mapového okna, což zvyšuje efektivitu procesu. Vektorová otevřená data mají nově generované API, což umožňuje jednoduché napojení na data bez nutnosti opakovaného stahování. Tento inovativní přístup k získávání dat je zvláště účinný při využívání dat aplikacemi.

„Nová verze 3D modelu nabízí několik nových funkcí, které lze využít napříč pražskými odbornými pracovišti a využívat je budou hojně i soukromé subjekty. Příkladem může být například možnost velmi přesného měření vzdáleností, ploch či převýšení. Takto detailní model má jen několik málo měst na světě, mezi nimi Vídeň, Helsinky, Hamburk, Rotterdam či Singapur, což jsou zároveň města, se kterými Praha na datových modelech spolupracuje,“ doplňuje Boháč.

„Spuštěním Geoportálu práce na jeho vylepšování nekončí. Pro následující měsíce

připravujeme další vylepšení a upgrady, abychom zajistili, že poskytování dat v Praze bude na vysoké úrovni nejen v rámci České republiky, ale i v celoevropském měřítku. Do budoucna plánujeme aktualizaci modelu budov na základě nově získaných dat z leteckého snímkování a rádi bychom vybrané významné budovy vymodelovali do větších podrobností,“ podotkl Jiří Čtyroký, ředitel Sekce prostorových informací v rámci IPR Praha.

Za práci s prostorovými informacemi a podobu, jakou je veřejnosti prezentuje a poskytuje, získal IPR v roce 2022 od společnosti ESRI jedno z nejprestižnějších světových ocenění na poli dat a geografie.

Nový Geoportál naleznete na webové adrese <https://geoportalpraha.cz>. Je plnohodnotně spustitelný i na mobilních zařízeních díky přepracovanému uživatelskému rozhraní.

[IPR Praha, 15. 3. 2024]

Nový 3D model brněnských budov zjednoduší práci architektům a ukáže kontext všem

Přes 107 000 budov, stromy z pasportu zeleně nebo digitální model terénu. Brno má nový kompletní 3D model, který pokrývá celé území města. A nejde jen o vymodelované budovy. U každého objektu je možné si zobrazit typ střechy nebo jeho výšky. Zkusit lze po-

hyb světla a stínů během dne i ročních období. Pro přehlednost pak v aplikaci dostaly stěny, střechy a komíny různé barvy.

Veškerá data jsou dostupná také ke stažení i v rozličných formátech. Uplatnění tak nachází v různých oborech, ať už se jedná o architektu, územní plánovače nebo studenty.

Ke zhotovení 3D modelu města Brna byly primárně využity letecké snímky. Webová aplikace je založena na platformě ESRI a jejím správcem je Kancelář architekta města Brna.

Využita byla i data města, právě jeho rozvoji bude model primárně sloužit.

[KAM, 19. 3. 2024]

Praha projednává návrh nových stavebních předpisů. Pravomoc vyjednala během přípravy novely stavebního zákona

Rada hl. m. Prahy postoupila do projednání návrh městských stavebních předpisů (MSP). Jeho znění mohou připomínkovat jednotlivé městské části. Účinnosti by předpisy měly nabýt souběžně s novelou stavebního zákona, tedy 1. 7. 2024.

„Novela stavebního zákona od 1. července mění podmínky, za kterých se česká města mohou rozvíjet. Zaměřena je ale primárně na malé obce, pro velká města je v mnohém nevyhovující. Jsem proto moc rád, že se nám podařilo pro Prahu vyjednat pravomoc městských stavebních předpisů,“ uvádí Petr Hlaváček, náměstek pražského primátora pro oblast územního a strategického rozvoje.

„Městské stavební předpisy zaručují kontinuitu s dřívějším zněním Pražských stavebních předpisů (PSP) a zároveň se přizpůsobují novému znění stavebního zákona,“ dodává Ondřej Boháč, ředitel Institutu plánování a rozvoje hl. m. Prahy.

Na návrhu městských stavebních předpisů pracovali společně odborníci z Prahy, Brna a Ostravy, tedy z měst, kterým novela stavebního zákona umožní odchýlit se od jednotné vyhlášky Ministerstva pro místní rozvoj.

„Pravomoc se podařilo vyjednat i díky úsilí iniciativy českých měst CityDeal. S kolegy z Brna a Ostravy jsme následně vypracovali společné znění návrhu městských stavebních předpisů, které by v budoucnu mohla převzít i další velká města,“ doplňuje Boháč.

Zastupitelé jednotlivých městských částí budou mít nyní možnost návrh po dobu 30 dní připomínkovat, aby byly do předpisů zaneseny specifické potřeby jednotlivých městských částí. Finální podoba předpisů by měla být schválena tak, aby nabyla účinnosti společně s účinností novely stavebního zákona.

„Naším cílem je, aby nové městské stavební předpisy pro Prahu nabyly účinnosti zároveň s chystanou novelou, tak abychom předešli přechodné účinnosti celostátní vyhlášky, která nebere ohledy na potřeby hlavního města,“ dodává Hlaváček.

[IPR Praha, 13. 3. 2024]

Brněnské stavební předpisy zaručí kvalitní rozvoj města

Rada města Brna obdržela v únoru 2024 k projednání koncept Brněnských stavebních předpisů (BSP). Nabýt účinnosti by měly k 1. červenci tohoto roku, tedy shodně s novelou nového stavebního zákona, kdy nahradí novou celostátní vyhlášku. Od tohoto data se stanou závaznými pro všechny stavebníky, projektanty i úřady zapojené do povolovacího procesu. Zpracování dokumentu zajistila Kancelář architekta města Brna (KAM) ve spolupráci s Odborem investičním Magistrátu města Brna.

„Vydání Brněnských stavebních předpisů umožňuje nový stavební zákon, který přinesl možnost pořízení vlastních městských předpisů pro tři největší města České republiky. Dokument tak po schválení umožní zohlednit charakter velkého města a stanovit přesnější standardy a požadavky, než jsou uvedeny v celostátních předpisech, a může přispět ke zrychlení stavebního řízení. Důraz je tak kladen na prostupnost města a jeho zahušťování i kvalitu uličních prostranství,“ uvedla primátorka Markéta Vaňková.

„Koncept BSP bude během následujících měsíců projednán v připomínkovém řízení s jednotlivými městskými částmi a příslušnými dotčenými orgány. Po vypořádání připomínek bude tento dokument v květnu předložen brněnským radním k odsouhlasení a následnému vydání,“ řekl Petr Bořecký, radní pro územní plánování a rozvoj.

Předpisy přispějí k rozvoji města v souladu s principy udržitelnosti. *„Velký důraz je kladen na zachování a rozvoj krajinná-
ské, urbanistické a architektonické hodnoty území stejně jako na zvyšování kvality městského prostředí. V neposlední řadě bude ještě více podporováno využívání modrozelené infrastruktury – mimo jiné zadržování a vsakování dešťových vod – nebo výsadba uličních stromořadí,“* doplnil ředitel Kanceláře architekta města Brna Jan Tesárek.

Záměrem je, aby spolu s nabytím účinnosti Brněnských stavebních předpisů bylo vydáno také úplné znění stavebních předpisů pro Brno 2024, které bude obsahovat BSP včetně celostátní vyhlášky v rozsahu platném pro Brno. Dokument bude významnou pomůckou zjednodušující orientaci v platnosti předpisů pro veřejnou správu, projektanty, investory a celou odbornou i laickou veřejnost.

[KAM, 21. 2. 2024]

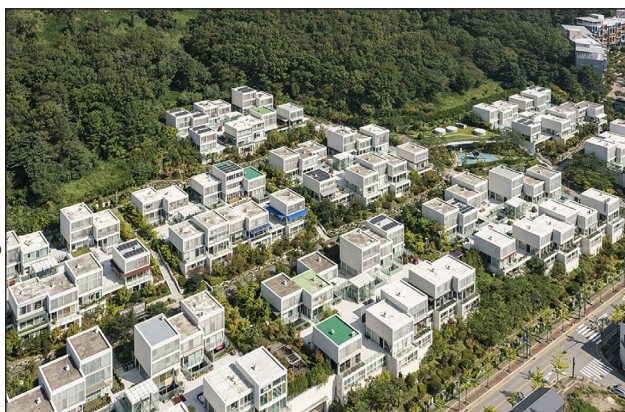
Představujeme Rikena Yamamota, laureáta Pritzkerovy ceny za architekturu 2024

Riken Yamamoto vystudoval Nihon University, Katedru architektury, College of Science and Technology v roce 1968 a získal titul Master of Arts v architektuře na Tokyo University of the Arts, Fakultě architektury v roce 1971. Svou praxi, Riken Yamamoto & Field Shop, založil v roce 1973.

Z vyjádření poroty:

Silnou a konzistentní kvalitou svých budov si klade za cíl důstojnost, zlepšení a obohacení života jednotlivců – od dětí po seniory – a jejich sociálních vazeb. A dělá to prostřednictvím sebevysvětlující, ale skromné a relevantní architektury se

Foto © Nam Goongsun

Pangyo Housing, Seongnam, Jižní Korea, 2010

Yokosuka Museum of Art, Yokosuka, Japonsko, 2006

Foto © Tomio Ohashi

Foto © Riken Yamamoto & Field Shop

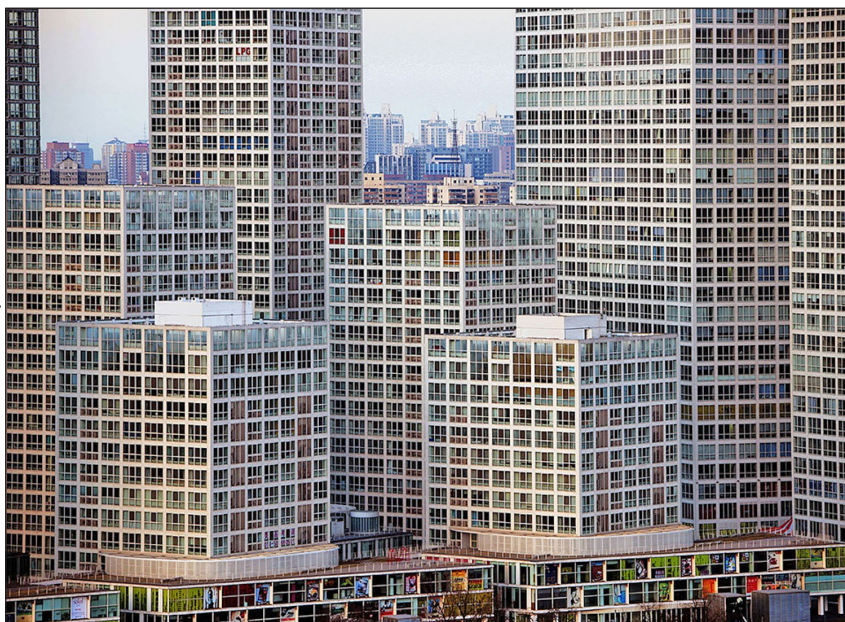
THE CIRCLE na letišti Zürich, Švýcarsko, 2020

Shinonome Canal Court CODAN, Tokio, Japonsko, 2003

Foto © Tomio Ohashi

Foto © Riken Yamamoto & Field Shop

Jian Wai SOHO, Beijing, Čína, 2004

Riken Yamamoto záměrně využívá nejširší škálu typů budov a měřítek. Ať už navrhuje soukromé domy nebo veřejnou infrastrukturu, školy nebo hasičské stanice, radnice nebo muzea, vždy je přítomen společný a přátelský rozměr. Jeho neustálá, pečlivá a podstatná pozornost věnovaná komunitě vytvořila systémy veřejného prostoru, které podněcují lidi, aby se scházeli a využívali veřejný prostor různými způsoby. Celý prostor budovy Saitama Prefectural University (1999) je například pojat jako komunita.

Zdroj fotografií: Pritzker Architecture Prize
[www.pritzkerprize.com]

Šedesátý světový plánovací kongres ISOCARP „Znovuobjevování (ne)viditelných měst“, Siena, Itálie, 9. 12. října 2024

strukturální poctivostí a přesným měřítkem, s pečlivou pozorností ke krajině okolí.

Jeho architektura jasně vyjadřuje jeho přesvědčení prostřednictvím modulární

struktury a jednoduchosti její formy. Ne-diktuje však činnosti, spíše umožňuje lidem utvářet si vlastní životy v jeho budovách s elegancí, normalností, poezií a radostí.

Šedesátý kongres ISOCARP se uskuteční v Sieně v říjnu tohoto roku. Diskutovaná témata: Kulturní dědictví pro města

odolná vůči změně klimatu, Kulturní identita v městském plánování, Obnova městské krajiny, Udržitelná hustota měst.

[isocarp.org]

Hlavní město Bratislava a Metropolitní institut Bratislava pořádají ve dnech 28. a 29. května 2024 mezinárodní sum-

mit „Start with Children“ jak tvořit města přívětivá a bezpečná pro děti.

Svoje vize představí architekt

Jan Gehl, urbanista Gil Penalosa a další odborníci. Více informací na <https://startwithchildren.com/sk/>.

[MIB News, únor 2024]

Nová publikace ACE – Politiky architektury v Evropě

Evropská rada architektů (Architect's Council of Europe – ACE) vydala s podporou programu Creative Europe EU novou knihu, která představuje výsledky

panevropského průzkumu evropských politik architektury.

Publikace poskytuje přehled o genezi a šíření politik architektury po celé Evropě, hlavních institucionálních aktérech zapojených do souvise-

jících aktivit a zkoumá následný dopad na procesy správy městského plánování v oblasti architektury a urbanismu.

Publikaci si lze prohlédnout na: https://issuu.com/acecae/docs/architecture_policies_europe_final_hr.

[ČKA, 22. 3. 2024]

TISKOVÉ ZPRÁVY

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Dostupné bydlení má zelenou od Evropské komise. Dvacet let od vstupu do Unie může Česko poprvé financovat dostupné byty z veřejných zdrojů

Ministr pro místní rozvoj Ivan Bartoš a Státní fond podpory investic dojednali s Evropskou komisí podporu dostupného bydlení v České republice z veřejných peněz. Díky tomu může stát financovat vznik nájemních bytů s nižším než tržním nájemným například pro mladé lidi do 35 let nebo prospěšné profese v regionech. Dotace a výhodné úvěry na projekty dostupného bydlení budou moci získat samosprávy i soukromé subjekty – už letos to budou zhruba dvě miliardy korun.

Stát dosud finančně podporoval vznik sociálních bytů, na které může v ČR do-

sáhnout zhruba 130 tisíc lidí. Podpora dostupného bydlení, tedy standardních nájemních bytů i pro střední třídu, ale dosud možná nebyla. Bránil tomu chybějící souhlas Evropské komise, že je to v souladu s pravidly veřejné podpory. „V zahraničí hraje sektor dostupného bydlení klíčovou roli při zvládnutí bytové krize, u nás se ale žádná z předchozích vlád ani nepokusila ho s Evropskou komisí vyjednat. Zhruba za rok se nám podařilo dohodnout vše potřebné a ve druhé polovině roku rozjždíme první program. Podmínky pro cílovou skupinu splňují asi dva miliony lidí v ČR,“ uvedl místopředseda vlády pro digitalizaci a ministr pro místní rozvoj Ivan Bartoš.

V rámci takzvané notifikace státy sedmadvacítka oznamují Evropské komisi své záměry podporovat určité oblasti z veřejných zdrojů. Musí prokázat, že kvůli nim nedojde k narušení volného trhu, případně dokládají, že společenský přínos veřejné podpory převáží nad riziky. Teprve poté může Evropská komise potvrdit, že konkrétní záměr vyhovuje pravidlům a je slučitelný s vnitřním trhem. „Rozhodnutí Evropské komise nám

dovoluje poskytnout podporu sektoru dostupného nájemního bydlení až ve výši dvanácti miliard do roku 2030. První tři roky máme zajištěné financování z Národního plánu obnovy. Do programu se mohou přihlásit obce i ostatní právnické osoby. Půjde o kombinaci dotací a výhodných úvěrů, takže se investované prostředky budou státu vracet a v budoucnu podpoří další bytové projekty,“ dodává ředitel Státního fondu podpory investic (SFPI) Daniel Ryšávek.

Náklady na výstavbu, rekonstrukce nebo nákupy dostupných nájemních bytů se budou postupně vracet z nájemného. To se bude dlouhodobě držet pod tržní hladinou nájemního bydlení v daném místě a srovnatelné kvality. „Chceme, aby tu byla důstojná alternativa pro lidi, kteří z různých důvodů nedosáhnou na vlastní bydlení nebo si ho nepřejí. Budeme rádi, když se o podporu budou co nejvíce hlásit obce – podle průzkumu jich je většina se svými bytovými fondy nespokojená. Zároveň jsme se snažili vše nastavit tak, aby bylo dostupné bydlení zajímavé i pro soukromý sektor,“ prohlásil Bartoš. Podporované byty budou například pro mladé

rodiny, učitele, zdravotníky i lidi, kteří nevlastní nemovitost a zároveň nepatří mezi 20 % obyvatel s nejvyššími příjmy.

Notifikaci programů dostupného bydlení už Evropská komise dříve schválila například Irsku nebo Švédsku. „Příklad Irska ukazuje, že podpora dostupného bydlení má na trh pozitivní dopady. V době vysokých úroků hypoték a padající poptávky po nemovitostech se stavební firmy mohou více zaměřit na dostupné nájemní byty. Díky tomu během krizí nedochází k tak prudkému poklesu celkové výstavby,“ dodal Bartoš.

Podpora dostupných nájemních bytů je součástí širší reformy Bydlení pro život realizované MMR. Mimo jiné do ní patří také nový stavební zákon nebo návrh zákona o podpoře v bydlení. Na hledání vhodných projektů dostupného bydlení i zdrojů financování resort spolupracuje s Evropskou investiční bankou a dalšími institucemi. Samosprávám dále nabízí finanční podporu přípravy bytových projektů a přímo v regionech i související expertízu.

[9. 4. 2024]

V krajích začala fungovat centra podpory investic do bydlení. Obcím nabídnou praktickou pomoc s bytovými projekty

Starostkám a starostům centra nabídnou vhodné modely financování projektů dostupného bydlení a poradí například s právními a technickými dotazy. Experti budou působit ve všech krajích. Centra jsou financována z evropských zdrojů, konkrétně z komponenty Národního plánu obnovy Ministerstva pro místní rozvoj pro podporu dostupného bydlení.

Z loňského reprezentativního průzkumu Ministerstva pro místní rozvoj a Svažu měst a obcí v ČR vyplynulo, že 69 % samospráv není spokojeno se svým bytovým fondem a 72 % ho chce rozšiřovat nebo rekonstruovat. Zároveň jen zhruba třetina obcí měla v posledních osmi letech nějakou zkušenost s vlastním bytovým projektem. „Velká města mají své experty, umí projektové řízení. Naopak

menším městům a obcím často chybí, i proto se do výstavby, oprav nebo nákupů bytů tolik nepouštějí. Ostatně kvůli nízkému zájmu samospráv neuspěly programy podpory za minulé vlády. I z toho důvodu nabízíme kromě finanční podpory také praktické rady a doporučení, například jak sehnat kvalitního stavěře a ekonoma, jak změnit územní plán nebo připravit urbanistickou studii,“ vysvětluje místopředseda vlády pro digitalizaci a ministr pro místní rozvoj Ivan Bartoš.

Regionální centra podpory investic do bydlení SFPI vznikla v osmi krajích a ve zbytku působí jejich pobočky – díky tomu pokryjí celé území České republiky. Fungovat budou ve spolupráci s regionálními rozvojovými agenturami a sítí vybraných expertů. „Nově vzniklá centra budou zdarma poskytovat starostům nejen poradenství ohledně podpor státu v oblasti bydlení, ale i expertní investiční poradenství. Jejich pracovníci mají předchozí zkušenosti s regionálním rozvojem a veřejnou výstavbou ve svých regionech. Budou aktivně kontaktovat a objíždět jednotlivé obce, aby obě strany plně využily svůj potenciál,“ říká ředitel Státního fondu podpory investic (SFPI) Daniel Ryšávek.

Detailní seznam regionálních center podpory investic do bydlení i s kontakty můžete najít na internetových stránkách SFPI.

Ministerstvo pro místní rozvoj ve druhé polovině roku plánuje nastartovat podporu dostupného nájemního bydlení v rámci stejnojmenného programu, který bude realizovat SFPI. Letos v něm bude k dispozici nejméně 2,25 miliardy korun. V příštích dvou letech resort počítá s dalšími téměř pěti miliardami korun. Bude se jednat o kombinace dotací a výhodných úvěrů pro samosprávy i soukromé subjekty. Použití těchto návratných finančních nástrojů pomůže zajistit dlouhodobou podporu dostupného bydlení, která je součástí široké reformy MMR Bydlení pro život. Patří do ní například také finanční podpora obcí při přípravě bytových projektů, nový stavební zákon nebo návrh zákona o podpoře v bydlení.

[4. 4. 2024]

Na demolice zchátralých budov poskytneme obcím 117 milionů korun

Podpora demolice zchátralých budov v sociálně vyloučených lokalitách nebo územích s rizikem vzniku takových lokalit. Na to se zaměřuje nově vyhlášená výzva Ministerstva pro místní rozvoj, která pomůže obcím a krajům částkou 117 milionů korun. Po odstranění objektu bude následovat celková revitalizace prostoru. Dané území pak bude možné znovu využít k rozvoji obce. Žádosti o poskytnutí dotace mohou zájemci podávat do 28. června 2024.

„Chátrající nevyužívané objekty trápí spoustu měst a obcí. Že na ně často není hezký pohled je vedlejší, hlavně mohou představovat zdravotní rizika a soustředí se kolem nich sociální problémy. Starostky a starostové už o našem programu vědí z minulých let a často ho využívají. Důležitý je zejména pro menší obce, které nemají na nákladné demolice dostatek financí ve svém rozpočtu,“ říká místopředseda vlády pro digitalizaci a ministr pro místní rozvoj Ivan Bartoš.

Cílem výzvy je podpořit demolice budov dříve využívaných k bydlení, ubytování, rekreaci nebo sloužících jako občanská vybavenost v obcích s rizikem vzniku sociálně vyloučené lokality. Pro letošní rok na to MMR vyčlenilo 117 milionů korun. Po demolici objektu musí následovat celková revitalizace prostoru. Na daném území poté může vzniknout například školka, komunitní centrum nebo sportovní zařízení, aniž by bylo třeba zastavovat nové zelené plochy.

Výzva se člení na dva dotační tituly. První se zaměřuje na území strukturálně postižených regionů, tzn. Moravskoslezského, Ústeckého a Karlovarského kraje, druhá pak na zbytek území České republiky. Žadatelé mohou podávat i více žádostí. Dotace bude poskytována až do výše 70 % skutečně vynaložených uznatelných nákladů.

Příjem žádostí bude ukončen 28. června 2024. Bližší informace o výzvě naleznete na webových stránkách MMR.

[3. 4. 2024]